

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/197214,Znalezisko-z-bankowej-skrytki.html>
10.05.2024, 23:32

Znalezisko z bankowej skrytki

3. Religion genügend

4. Deutsch genügend

5. Geschichte genügend

6. fremde Sprachen:

a. Französisch genügend

b. _____

7. Mathematik Vorwissen: gut
Methodik: genügend

8. Naturkunde Vorwissen: gut
Methodik: gut

9. Erdkunde Vorwissen: gut
Methodik: gut

10. Schreiben genügend

11. Zeichnen genügend

12. Turnen genügend

13. Math.

a. Erlang genügend

b. Dielne genügend

c. Materie _____

d. Org. genügend, speziell für Bergbau

e. Harmonische genügend

14. Fachwissen über genügend

Canowig, den 25. October 1901

Die Staatliche Prüfungskommission.

J. W. G. v. ...

Prof. Dr. ...

Richter, ...

K. W. ...

...

13. Math.

a. Erlang genügend

b. Dielne genügend

c. Materie _____

d. Org. genügend, speziell für Bergbau

e. Harmonische genügend

14. Fachwissen über genügend

Canowig, den 25. October 1901

Die Staatliche Prüfungskommission.

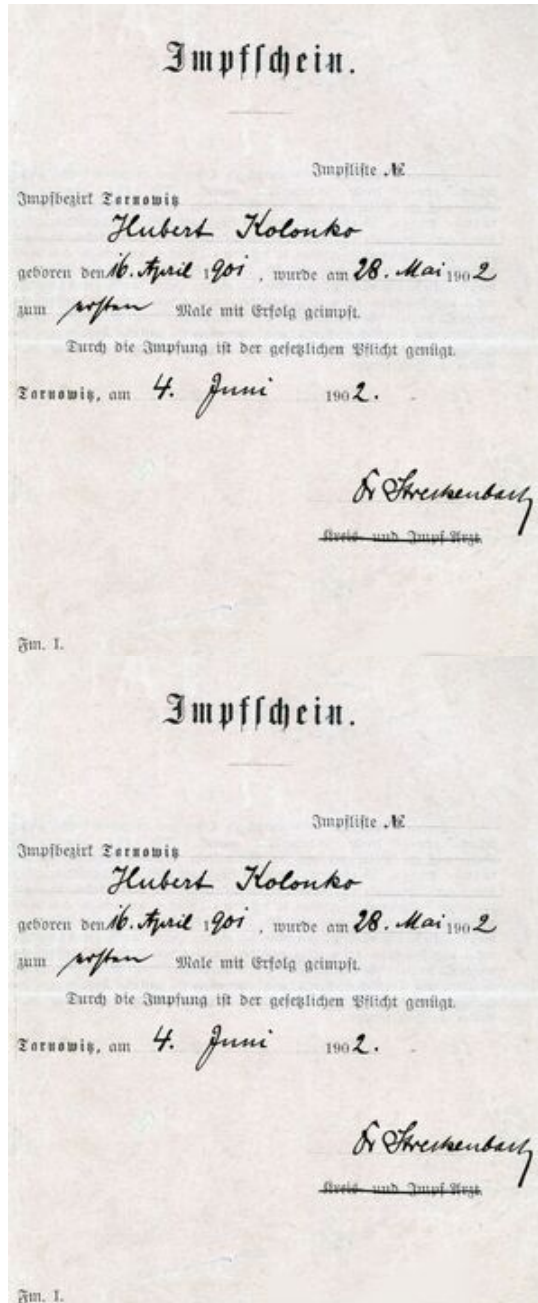
J. W. G. v. ...

Prof. Dr. ...

Richter, ...

K. W. ...

...

Commission Interalliée de Gouvernement et de Pénalité de Haute Silésie.
Kohleige Hochproletarisches Komitee i Pabitzkoyen Górnych Szlak.
Interalliierte Regierung- und Pénalitätskommission für Oberschlesien.

Tarnowitz OS. le 25. August 1921.

ASSEPORT No. 455
Passport — Reisepaß.

25. August 1921

Nom de famille: *Colouba*
Noms: *Fidera*
Prénoms: *et de Charles*
Profession: *Professeur*
Date de naissance: *15. 10. 1875*
Lieu de naissance: *Tarnowitz OS.*
Lieu de résidence: *Tarnowitz OS.*
Telle: *11111*
Sexe: *Homme*
Age: *45 ans*
Signes particuliers: *pas de*

Visé par le Contrôleur de Cereals de Breslau et par le Contrôleur de Cereals de Tarnowitz le 25. 8. 1921.

Der Landrat. L.V. *Hip.*

Par un seul voyage

Ob Casado

Commission Interalliée de Gouvernement et de Pénalité de Haute Silésie.
Kohleige Hochproletarisches Komitee i Pabitzkoyen Górnych Szlak.
Interalliierte Regierung- und Pénalitätskommission für Oberschlesien.

Tarnowitz OS. le 25. August 1921.

ASSEPORT No. 455
Passport — Reisepaß.

25. August 1921

Nom de famille: *Colouba*
Noms: *Fidera*
Prénoms: *et de Charles*
Profession: *Professeur*
Date de naissance: *15. 10. 1875*
Lieu de naissance: *Tarnowitz OS.*
Lieu de résidence: *Tarnowitz OS.*
Telle: *11111*
Sexe: *Homme*
Age: *45 ans*
Signes particuliers: *pas de*

Visé par le Contrôleur de Cereals de Breslau et par le Contrôleur de Cereals de Tarnowitz le 25. 8. 1921.

Der Landrat. L.V. *Hip.*

Par un seul voyage

Ob Casado

ALLIED ADMINISTRATIVE AND PENALTY COMMISSION IN UPPER SILESIA.

TELEPHONE: TARNOWITZ NO. 242 241. *Interalliierte Regierung- und Pénalitätskommission für Oberschlesien.* DEPUTY CONTROLLER: TARNOWITZ.

Le Conteur de ce Papier, Monsieur *Ob Casado*, *Colouba*, ... Partie de Tarnowitz, est autorisé à voyager en Haute-Silésie (Sud-Ouest).

Passport de la Commission Interalliée de Haut-Silésie, le 25. 8. 1921.

Tarnowitz, le 25. 8. 1921. *Ob Casado*
Contrôleur de Cereals.

Zasób Archiwum IPN kojarzy się przede wszystkim z „teczkami” – donosicieli, inwigilowanych czy funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. Jako archiwiści Instytutu myślimy, że nigdy dość przekonywania o niedoskonałości tego skojarzenia: faktycznie, dokumenty są chronione w specjalistycznych tezkach, jednak ich treść bardzo często nie mieści się w stereotypowych ramach „teczki”. Przykład jednej z takich ciekawych historii przedstawiamy w bieżącej „Migawce archiwalnej”.

W 1972 r. SB w Katowicach wszczęła sprawę kontrolną wobec niejakiego Huberta Kolonko, Niemca, nauczyciela, urodzonego w 1901 r. w Tarnowskich Górach, podczas II wojny zamieszkałego m.in. w Nakle w powiecie tarnogórskim, a od 1944 r. uciekiniera i mieszkańca Niemiec Zachodnich. Okoliczności, które doprowadziły do zainteresowania osobą nieobecną w Polsce od prawie 30 lat, były bardzo niecodzienne.

W 1965 r. nowo mianowany dyrektor Oddziału Narodowego Banku Polskiego w Tarnowskich Górach postanowił zrobić porządek z dwoma starymi sejfami zawierającymi skrytki bankowe. Sejfy stały w przejściu i zwyczajnie zawadzały, kluczy nigdzie nie było, a poprzedni dyrektor zapewniał, że skrytki są puste. Wobec tego nowe kierownictwo postanowiło rozwiertać zamki patentowe i zdemontowany sprzęt wywieźć na złom. Okazało się jednak, że bank włamuje się do depozytów, ponieważ w kilku skrytkach znajdowały się skrzynki wypełnione dokumentami lub/i biżuterią oraz pieniędzmi. Natychmiast powołano komisję, która uczestniczyła w dalszym otwieraniu sejfów i sporządziła spis ich zawartości. Wtedy właśnie w skrzynce nr 41 odnaleziono depozyt Huberta Kolonko. Oprócz dwóch dokumentów wystawionych w 1921 r. przez Międzysojusznicy Komisję Rządzącą i Plebiscytową na Górnym Śląsku (międzynarodowy organ powołany na mocy traktatu wersalskiego do przejęcia władzy na terenie plebiscytowym i przygotowania głosowania) w sejfie znalazły się świadectwa, książeczki oszczędnościowe a nawet zaświadczenie o współpracy Kolonki w latach 1928–1932 z niemiecką policją kryminalną, która z kolei pozyskane od niego informacje przekazywała do Abwehry do Wrocławia. Właściciel depozytu w okresie międzywojennym mieszkał w różnych miejscach w Niemczech, a podczas II wojny światowej osiedlił się w Nakle i zapewne wtedy złożył w skrytce bankowej niebezpieczne pod koniec wojny papiery. Kolejne lata nie sprzyjały upominaniu się o pozostawione w Tarnowskich Górach materiały, a gdy go namierzono (kilka lat po otwarciu skrytki) mieszkał w NRF i nic nie wskazywało na to, aby chciał się pojawić w swoim

rodzinnym mieście.

SB rozpracowywała Kolonkę do 1980 r. Powodem była zarówno jego współpraca z Abwehrą i przynależność do NSDAP w przeszłości, jak i aktywna i wieloletnia działalność w organizacjach ziomkowskich po wojnie. Ustalono, że nie utrzymuje kontaktów z mieszkańcami Nakła i że nie jest niebezpieczny dla PRL, zwłaszcza że z czasem wycofał się ze wszystkich zajęć ze względu na wiek i stan zdrowia. W Polsce w spadku niezamierzenie pozostawił niemały zbiór dokumentów z początku XX wieku i dwudziestolecia międzywojennego; skany kilku z nich dołączamy do niniejszej „Migawki”.

(na podstawie IPN Ka 036/1379; artykuł dot. m.in. powyższej sprawy ukazał się w „CzasyPiśmie” nr 1(13)/2018)